

POSUDEK OPONENTA NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název práce:

Sociální práce v podmínkách výkonu trestu odnětí svobody

Autorka práce:

Barbora Černá

Předložená bakalářská práce se zabývá velice zajímavou a jistě aktuální problematikou výkonu trestu odnětí svobody s akcentem na sociální práci s odsouzenými. Práce je koncipována jak z pohledu teoretického, tak z hlediska praxe, kdy autorka zapracovala poznatky z rozhovorů provedených jednak s vybranými odsouzenými, jednak s osobami podílejícími se na realizaci výkonu trestu odnětí svobody, včetně programů zacházení, a postpenitenciární péči.

Práce o 42 stranách vlastního textu je systematicky členěna do šesti hlavních částí: 1. Úvod, 2. Výkon trestu odnětí svobody, 3. Průběh výkonu trestu odnětí svobody, 4. Sociální práce s lidmi ve výkonu trestu odnětí svobody, 5. Postpenitenciární péče, 6. Závěr. Práce dále obsahuje anglické resumé, seznam použitých zdrojů a přílohy.

K formální stránce práce nemám výhrady, text je velice dobře logicky strukturovaný, bez významných nedostatků gramatického, resp. stylistického charakteru. Autorka dobře pracuje s odborným jazykem a text je zároveň dostatečně srozumitelný a čtivý.

Po obsahové stránce je práce rovněž na velmi dobré úrovni. Autorka prokazuje velice solidní schopnost pracovat s odbornou literaturou a dalšími zdroji. Zároveň je schopna formulovat vlastní závěry podložené relevantními argumenty.

V úvodu práce autorka vysvětluje svoji motivaci při volbě tématu, vymezuje cíle práce, nastiňuje její strukturu a metody zpracování tématu.

Ve druhé kapitole se věnuje problematice trestu odnětí svobody a jeho výkonu z hlediska platné právní úpravy. Ve třetí kapitole autorka podrobněji rozebírá průběh výkonu trestu odnětí svobody z hlediska časové posloupnosti, z hlediska práv a povinností odsouzených a z hlediska realizace programů zacházení s odsouzenými.

Stěžejní kapitolou je kapitola čtvrtá, která se zabývá sociální prací s osobami ve výkonu trestu odnětí svobody. Zde autorka nejprve pojmově vymezuje sociální práci a sociální pracovníky a poté se zaměřuje na sociální práci v oblasti vězeňství, její cíle a role. Dále charakterizuje specifika profese sociálního pracovníka ve věznicích. Kromě úkolů, které sociální pracovník plní přímo ve vztahu k osobě ve výkonu trestu odnětí svobody, rozebírá autorka také jeho práci s rodinou odsouzeného, neboť rodinné zázemí a kontakt s nejbližšími je jistě jedním z důležitých faktorů usnadňující nebo naopak ztěžující resocializaci odsouzeného. Závěr této kapitoly je věnován efektivitě sociální práce ve vězeňství, kde autorka jako jedno z úskalí zmiňuje jak početní stavy, tak zejména odbornou způsobilost sociálních pracovníků ve věznicích. Dále zmiňuje často nedostatečnou motivaci odsouzených, která mnohdy směřuje jen k dosažení kázeňských odměn. Zde by bylo možno dodat, že tyto odměny mohou významně přispět k případnému podmíněnému propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, což může být hlavní motivací odsouzených. Autorka zmiňuje důležitý problém týkající se vedení vězňů k větší samostatnosti, které často zaostává, a to i vinou právě sociálních pracovníků.

Pátou kapitolu autorka věnovala postpenitenciární péči, v níž sociální pracovníci hrají jednu z nejdůležitějších rolí. Podrobněji v tomto směru vymezuje systém kontinuální sociální péče, jejíž součástí je i péče postpenitenciární, a jejím subjektům, především pak kurátorům pro mládež a pro dospělé. Zmiňuje též význam spolupráce s nestátními subjekty, které nabízí relativně široké spektrum sociálních služeb, a to i v oblasti sociální péče věnované osobám propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody. Konkrétně pak popisuje organizaci Rubikon centrum a její činnost.

V závěru práce autorka poměrně stručně shrnuje zpracovávanou problematiku a význam sociální práce ve výkonu trestu odnětí svobody.

Celkově předloženou bakalářskou práci hodnotím pozitivně, autorka téma zpracovala pečlivě a bez věcných nedostatků a jistě naplnila standardy očekávané od kvalifikační práce tohoto typu. Práci tedy doporučuji k ústní obhajobě, při níž nechť se autorka zaměří na případné vlastní návrhy, které by mohly vést k zefektivnění sociální práce ve věznicích, zejména s ohledem na snižování rizika recidivy.

Návrh klasifikace: výborně

V Plzni dne 8. července 2020

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D. LL.M.